

Шпага Славка Беркути (скорочено)

Ніна Бічуя

Ніна Бічуя

Повість "Шпага Славка Беркути"

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

ПРО ТЕ, ЩО СТАЛОСЯ ПІЗНІШЕ

Був звичайний вечір з дуже раннім і першим снігом. Ліхтарі гойдалися від вітру, завіса снігу вгорі була білою, а внизу – зелена й синя від вогнів реклами.

Три хлопчики вийшли з магазину. В одного відстовбурчилася кишеня, яку він поплескав і сказав, що Надя завжди дає пляшку, і батько завжди до неї посилає, коли хоче промочити горло.

Один з двох інших хлопців зареготав, а інший – високий, у хутряній шапці – намагався йти осторонь. Хлопці зайшли у чужий двір, витягнули булку, оселедця і пляшку вина. Хлопець у хутряній шапці пити відмовився. Хтось надійшов, хлопці кинулись тікати, але високий хлопець спіткнувся об ящик і його зловили...

У дитячій кімнаті міліції записали його прізвище, адресу, номер школи. Немолода жінка картала хлопця і згодом випустила. Хлопець вийшов, не прощаючись.

ЧОТИРИ ПОРТРЕТИ

Юлько Ващук

Хлопець малював коней: і гривастих, і з широкими спинами, і тонконогих, і маленьких. Руками прикривав папір, не хотів показувати своїх коней. В кутку кімнати стояв рояль, але грати хлопець не любив. Батьки просили заграти, але відповідав, що не хоче. Годинами хлопчик сидить над роялем, але клавіші не дарують музику. І навіть бажання малювати зникає. Але потім знову малює своїх коней і чує музику, яку не дарували струни. Хлопчик думає: "Може, не такий уже він поганий? Просто музика буває різна?".

Хлопець не любить усміхатися, йому краще бути іронічним і суворим. У дворі іронічно дивиться на біганину дітей. А мати кличе додому, бо прийшла гостя-родичка. Батько просить хлопчика бути ввічливим, відповідати на питання. Але як хлопчикові встановити різницю між добрим вихованням і лицемірством? Особливо, коли тобі лише 10 років.

Ввечері гасне світло, до світла свічки коні на малюнках стають таємничими. А потім приходиться друг – славко Беркута. Хлопці в школі сидять за однією партою. Славко говорить, що бачив десь таких коней, Юлько після відходу друга спалює малюнки.

Юлько любить дивитися, як горить дерево, особливо, коли у грубці спалюють

ялинку після свят. Любить туман і мжичку. У таку погоду він з батьком ходить старим Львовом. На Новому Львові будинки за татовими проектами, але гуляти люблять вулицею Руською.

Вдома Юлько заявив, що не гратиме більше, і Ріхтера з нього не вийде.

Лілі Теслюк

Сиділа за другою партою біля вікна і часто дивилася у шибки. Коли вперше з'явилася, то сьомий-Б ще був четвертим класом. Вона була незвичайною: дуже добре знала англійську мову (брат вчиться на англійському відділі в університеті), безліч разів виступала по телевізору в дитячих передачах, знімалася в кіно, вчиться у балетній студії. На перервах сиділа на учительському столі і перелічувала свої таланти. Однокласники звикли до цього, а Славко Беркута сказав, що може на руках ходити, і взагалі – в сорочці народився. А Лілі жартувала з його великих вух, як у єгипетських фараонів. Коли Лілі робила вибрики, то на зауваження вчителів відповідала, що більше не буде. Інколи у неї виникали незвичайні ідеї. Якось вона організувала курси англійської мови. Два тижні усе йшло добре, а одного разу Лілі не з'явилася. Виявилось, що "вчителька" каталася на ковзанах. Дівчинці було соромно, але вона сказала, що ніхто нікого не тримав, і "учням" теж треба було йти кататися.

Іншого разу дівчинка надумала ставити п'єсу про Попелюшку. Усе йшло добре, але виявилось, що вона геть не вміє співати. Замість неї за завісою мала співати дівчинка Ліда. Та в день вистави Лілі сказала, що вона хвора і свою роль віддала Ліді.

У день вистави Лілі замикається в кімнаті і перед дзеркалом вдає бідну Попелюшку. Молодший брат, почувши крики сестри, покликав маму, яка подумала, що Лілі марить... А потім була сварка, зовсім незаслужена, на думку Лілі.

Стефко Вус

Між горами лежало село, долі текла річка, над річкою стояла хата баби Олени. Славко пам'ятає, як у присінках за діжкою жив їжак, як недалеко від хати росла стара липа, як він купався у холодному потоці, як ходив по гриби. Жив у бабусі з сестрою Насткою. Бабуся дуже любила внуків, часто гладила Стефка і називала куликом та бідним сиротям. Коли померла бабуся, з міста по дітей приїхав батько, якого Стефко бачив зрідка.

Батько пив, про лад у квартирі не дбав, а мала Настя не могла дати ради. Стефко часто йшов з дому, не відвідував школи, у кишенях носив цигарки, залишені батьком на столі. У п'ятому класі залишився на другий рік. Єдиним спогадом про щасливі часи була сестра Настка.

Славко Беркута

Високим і сильним добре у світі. А якщо тобі вісім років, і ти скидаєшся на дошкільнятко, і болять ноги при кожному кроці? Але Славко не тримався стін, цього було досить у лікарні.

Два місяці хлопчик лежав у лікарні. Лікар вважав Славка справжнім мужчиною, бо витерпів хлопець багато. Хлопець кожного ранку мав надію, що все минулося. Його ноги були худі, тоненькі, як дві тички, коли настала зима – не втримався, взяв ковзани і

катався крадькома кожного дня. Сталося чудо. Мама не могла повірити, що хлопець сам себе вилікував.

Тільки переможцем не завжди буваєш: задачі не розв'язувалися (кортіло списати у Юлька Ващука), вірші не запам'ятовувалися, а зранку так не хотілося йти до школи. Славко брався малювати як Юлько, але не виходило. Тато радив ніколи не робити щось тільки тому, що це роблять інші. "Шукай своє" радив.

Одного разу хлопець усвідомив, що час тікає. Коли гуляв з мамою по вулиці Міцкевича, побачив свій дитячий садок. Не побачивши там жодного знайомого обличчя (а недавно ж знав там усіх), став тихим і сумним. Згодом у музеї побачив мамонта і тяжко було дивитися на те, що лишилося від могутнього колись звіра.

Вперше потрапивши на фехтування, Славко був вражений. Спортсмени для нього були схожі на марсіан. А потім прийшло захоплення і розуміння того, що фехтування – це те, без чого тепер не обійдеться. Хлопчик зрозумів, що мусить домогтися свого.

Двоє дітей і місто

Дівчинка у синьому сарафані має вікна на шостому поверсі. Під нею пливе вулиця, а у шибках видно хмари. Дівчинка бачить внизу солдатів, негра на моторолері, машини та пішоходів. На вулиці стоїть хлопчик і боїться покликати дівчинку, щоб не впала. Вона нагадує йому ластівку, що причепилася до гнізда. Ці хлопчик і дівчинка – Лілі і Юлько.

Надворі осінь. Діти гуляють Львовом. На його околиці нові, сучасні будинки. Далі – видно будинки дев'ятнадцятого століття. Юлько каже дівчині, що у старому місті відчуваються невидимі предки. В його уяві виникають події сивої давнини. Хлопцеві приємно, бо він говорить про речі, яких Лілі не знає. А згодом Юлько читає для дівчини власний вірш. Дівчина нагадувала йому галицьку князівну, поки не запропонувала купити барбарису, від якого язик стає червоним. Діти пригадують, як Лілі прийшла у школу, а Беркута тоді ще з водяного пістолета стріляв. Юлько сказав про це вчителю, і хлопці побилися. Але взагалі-то, вони друзі. Тільки Юлькові важко спілкуватися з хлопцями. (Одного разу він вигадав байку і сказав, що це написав Шекспір, а хлопці повірили). Лілі каже, що теж не дуже читала Шекспіра. Але Юлько вважає її розумною.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

БЛАКИТНІ ПЕЧЕРИ

(З точки зору Славка Беркути)

(Тут розповідь ведеться від імені Славка Беркути)

Юлько Ващук, розвалившись на вчительському стільці розповідає однокласникам, що треба мати просторове уявлення і абстрактне мислення. А для цього потрібний щоденний тренінг. Славко Беркута сперечається і пропонує слово "вправа" чи "тренування" замість "тренінг". Але з Ващуком марно сперечатися.

Починається урок географії. Беркуті завжди хотілося побувати всюди, коли вчитель розповідав про далекі країни. Коли вчитель викликає до карти Ващука, той знову

демонструє свої знання. Славко Беркута не любить сперечатися з Ващуком і завжди мовчить, навіть коли хоче сказати щось різке.

Саме так було, коли хлопці зібралися йти до блакитних печер. Беркута їздив якимось з батьком до Страдчого – невеликого села під горою. Там на горі є стара церква, а низом – печери, які за переказами ведуть аж до Києва. А село так називається тому, що татари колись у печерах спалили селян.

Мама Беркути трохи сміялася з нового захоплення сина – спелеології. Та на маму він не ображався. Вона на зріст була маленькою, а однокласники казали, що вона не мама, а ніби виглядає сестра.

Юлько дуже захопився ідеєю про поїздку в печери. Їхати мали ще декілька восьмикласників та Лілі. Юлько пообіцяв взяти фотоапарат і два ліхтарики. Коли всі вже готові були їхати і чекали на автобусній зупинці – Юлько не прийшов. А наступного дня навіть не заїкнувся про печери.

МАКСИМАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ

Коли ввечері Славко Беркута повертається додому, мама розповідає синові, що тато не прилетів і нічого невідомо. Славко просить маму лягти, а сам п'є холодний чай з улюбленими сухариками з родзинками, які так любить тато. Хлопець сидів за кухонним столом і намагався бути спокійним.

Тато Славка завжди літав. Він випробовував літаки. На руці він мав синій номер, адже маленьким був у німецькому концтаборі. Але тато вижив, він є, він буде.

Зранку у школі все було як зазвичай, але Славко Беркута чув лише окремі слова. Він згадував, як тато брав його з собою дивитися на літаки. Раптом його покликали до телефону у вчительській. Дзвонила мама. Вона сказала, що з татом все добре, була вимушена посадка. Загинув інший пілот. Славко радів, що батько живий, але свою радість вважав підлюю. Вдома хлопець хотів дочекатися маму з чергування у друкарні. Робити домашнє завдання не виходило. У двері подзвонили, але це прийшла не мама, а механік з аеропорту, Комарин. Механік був п'яним, плакав, казав, що оглянув літак перед польотом і все було добре. І раптом у двері подзвонили, і Славко побачив батька, кинувся в його обійми. Між батьком і Комарином розгортається сварка. Батько каже, що механік недобре все перевірів. Батько пояснює синові, що максимальне навантаження – це вимір характеру і людських сил. Батько пішов зустрічати матір.

Хлопець заварював матері чай і думав про серйозну розмову дорослих людей, свідком якої він став. Міркував над отим максимальним навантаженням і над тим, що дрібниця може набирати значного змісту. До кожної людини приходить момент, коли вона стає старшою, і не обов'язково для цього лічити свій вік на десятки – події не раз важать більше, ніж час.

СОРОКА З ПЕРЕБИТИМ КРИЛОМ

Серед глухої осені настала суховітриця, і вчитель географії Антон Дмитрович, зважаючи на гарну днину, запропонував учням прогулянку до парку. З трамваєм зійшли біля Стрийського парку. Учні брели парком, Славко ступав вогкими стежками без мети, нічого не шукаючи. Раптом побачив Юлька і ще якогось незнайомого хлопця.

Вони показали знахідку – сороку, яка сиділа на листі і чекала, що з нею зроблять. Хлопець-нечупара – Стефко Вус виявився знайомим Юлька, бо вони живуть в одному домі. Вус запропонував Юлькові забрати ворону додому, але Юлько лише копнув птаха. Славко Беркута шарпнув Юлька і взяв сороку на руки. Юлько пішов геть, а Стефко Вус запропонував віднести сороку до однієї вчительки, яка може вилікувати птаха. Вчительки не було вдома, але її дочка взяла птаха. Вона сказала, що через декілька днів можуть прийти подивитися, що з птахом усе гаразд.

Славко Беркута і Стефко Вус попрощалися і рушили додому. Славко Беркута у постаті Стефка Вуса помітив щось дуже незалежне й водночас невеселе.

ЮЛЬКО ВДОМА

Юлько був невдоволений, бо не відповів Славкові як слід, коли той шарпнув його. Та ще й при Стефкові. Хоча дороги Юлька і Стефка рідко перехрещувались. Мама в дитинстві оберігала Юлька від Стефка, а коли підрости, то віталися. І Стефко хоч і думав, що Юлько пещений мамій, але й плохуютою не вважав його.

Вдома мама нагодувала Юлька, зварила кави, розпитала, чи все добре. (Юлько маму кликав "мамцю"). Юлько влігся відпочивати і думав про свої малюнки. То вже не були гривасті коні. Юлька зачарувало місто, різкі переходи від сучасності до старовини. Колись він показував свої малюнки тільки Беркуті.

Юлько згадав момент, коли ще меншими грали у сніжки з Беркутою. Коли Юлько загубив свою шапку і її не знайшли, то Беркута віддав свою. А одного разу під час турніру в шахи Беркута навмисне програв партію Юлькові, щоб Ващук став чемпіоном серед п'ятикласників. І тепер спробуй запитати "Чого ти чіпляєшся, Беркута?".

СТЕФКО ВДОМА

Коли Стефко Вус прийшов додому, батько сердився на нього, бо нікому було піти по цигарки. Настка не хотіла йти, бо таким малим їх і так не продадуть, а ще вона мала робити домашнє завдання. Стефко хотів їсти, але було лише молоко і хліб. Сестра пропонує братові йти разом в інтернат. Стефко не хоче йти, а сестра не може покинути брата, бо навіть сорочки чистої не матиме. І сестричка знову взялася до уроків.

СЛАВКО ВДОМА

Славко повертається додому і замість масла приносить книжку про Африку. Але мама не сердиться. Вона знову дає гроші і посилає за маслом, але на книжки радить не дивитися.

Вдома Славко за книжкою не помічає, що вже запізнюється на тренування, нашвидкуруч збирається. А мама розглядає речі сина, які розкидані по кімнаті: шпаги, книжки, зошити.

ТЕАТРАЛЬНА ВИСТАВА

Сьомий клас у театрі. Їх запросила Лілі на прем'єру "Лускунчика", де має роль маленької Маші. Ніхто не впізнав на сцені Лілі Теслюк, яка в житті була весела, пустотлива й непосидюща. Але коли сьомий-Б таки зрозумів, що це Лілі, то на гальорці здійнявся галас. Згодом і весь зал аплодував та кричав: "Лілі!". Однокласники були горді за дівчинку, а вона почувалася ніяково й сумно. Юлько Ващук стояв осторонь та

намацував у кишені подарунок, який планував подарувати дівчині, — маленьку бурштинову балерину. Лілі було прикро, що не прийшов лише Славко Беркута. Однокласники пояснили, що у нього сьогодні прикидка перед республіканськими змаганнями, і він прийде наприкінці.

СКАЖИ, ХТО ТВІЙ УЧЕНЬ

Славко Беркута дуже хотів бути схожим на свого тренера - Андрія Степановича. Саме вчитель побачив у хлопчикових очах захоплення та запросив на тренування. Вчитель був високим, струнким спортсменом, мав невимушені рухи, швидкість, несподіваний укол, а обличчя мав веселе та сірооке. Був чемпіоном республіки. Вчитель пояснював: це ручка шпаги, це гарда (оберігає руку від уколу), на кінці - пондаре. Просив думати про шпагу не як про іграшку, а як про зброю. Зашивати рукавицю і прати костюм лише самому, не просити інших. Якось тренер говорив до старших спортсменів: "покажи мені своїх учнів - і я скажу тобі, хто ти". За пів року тренувань Беркута був найкращим учнем.

Вперше Беркута хотів, щоб тренування скінчилось швидше, коли виступала Лілі. А тренер помітив, що хлопець хвилюється.

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

ПІСЛЯ ВИСТАВИ

(Очима Славка Беркути)

Розповідь ведеться від імені Славка.

Вирішальний бій тоді хлопець виграв, але був сильно втомлений. Тренер помітив, що хлопець весь час зиркає на годинник. У душовій він так швидко вдягався, що сорочку одягнув навиворіт. Усі речі нашвидкуруч запхав у "бандуру" — великий брезентовий футляр для спортивного знаряддя і шпаги.

Але далі все діялось, як у театрі пантоміми. Коли Славко прибіг, з театру виходили вже люди, а Лілі йшла з батьками і з високим хлопцем - Юльком. Славко до них не підходив, лише відчув страшенну втому. Наступного дня Славко не міг нічого пояснити дівчині, лише почувався страшенно винним. Дівчина поводитись як звичайно. А Славко тішився, що скоро поїде на змагання до Харкова, та ще й, мабуть, літаком. І не буде часу думати про дурниці.

ПОКИ ЛІТАК ЛЕТИТЬ ДО ХАРКОВА

На льотному полі Славко у день відльоту побачив Лілі. Виявляється, вона прийшла з батьком політати над містом. Вітер шматував слова між хлопцем і дівчиною. Славко боявся почервоніти, але його покликали хлопці. Йому стало прикро, що знову не розповів дівчині, як поспішав до театру.

Поки хлопці трохи налякані перельотом у літаку, на землі відбувається безліч подій. Наприклад, Стефко Вус сидить удома - голодний, самотній, сердитий, Настка пішла в інтернат, діти насміхаються, що він два роки в одному класі вчиться. На дворі висвистує Грицько Лопух, але Стефкові байдуже. Згодом Стефко взуває старі, не

чищені черевики і зустрічає біля будинку Юлька у блискучих черевиках. Стефко вирушає подивитися, чи загоїлось у сороки крило.

Тато Юлька написав книжку про Львів, якою син дуже гордився. Але того дня Юлько купив газету, в якій йшлося про те, що в книжці його тата безліч думок вкрадені, і тато до них сам не дійшов. Юлько боявся, щоб хтось не впізнав його, сина Вашука.

У цей час Лілі телефонувала додому Юлька, щоб поділитися враженнями від польоту над містом, але трубки не брали.

Літак з учасниками змагань приземлився в Харкові, хлопців поселили в готелі.

КУЛИКУ МІЙ ГАРНИЙ...

Надія Григорівна - дрібненька, ніби якась кругла, тепла, з малими, як у дитини, руками і добрим, тремтливим голосом. Вона - вчителька біології, яка прихистила сороку. Птах навіть впізнав Стефка Вуса, а вчителька встигла дати ім'я сороці - Кавка. Хлопчика запросили до гарячого борщу. Не міг відмовитись, бо живіт болів від голоду. Стефко розповів, що має kota Бурка, який на зиму вертається до їхньої з батьком квартири. Раптом хлопець розповів і про бабу Олену, і про своє життя в селі. Йому так хотілося похвалитися, що баба кликала його куликом. Пообіцяв, що прийде ще, а вчителька, погладивши його по голові, помітила, що голова в нього давно не мита. Їй було шкода хлопця.

ЧОМУ ТИ ТАК ЗРОБИВ, ТАТУ!

Юлько ніколи не міг відділити місто від батька, батько відкрив йому місто. Хлопець дуже боявся, що всі говоритимуть: "Он Юлько Ващук, це його батько...". Хотів прокинутись кимось іншим, наприклад, Стефком Вусом. Чому він має відповідати за тата? Він не має найменшого відношення до того, що його батько користується чужими ідеями.

ДИСКУСІЯ ЗА ПАРТОЮ

Сьомий-Б спіткало розчарування: Славко Беркута не переміг на змаганнях. Львівські шпажисти зайняли друге місце, але в особистих змаганнях хлопець отримав четверте місце. Андрій Степанович говорив, що поки було напруження волі, коли хлопець був зібраним, вивчив суперника, то виграв. Коли ж раптом здалося, ніби можна розслабитись і успіх забезпечений - слабкість миттю відчули суперники.

Найприкріше було те, що перший день пройшов успішно, це був день народження Славка, купили торт. А найкращий подарунок - це подарована тренером шпага, з дзвінком, як струна, клинком і блискучою гардою.

Важко було прийти в клас і розповісти, що не виграв. А ще важко слухати насмішки Юлька про те, що однокласники вже приготували урочисті промови. А подаровану шпагу вирішив не брати до рук, поки не відчує, що має на це право. Славко хотів збільшити своє "максимальне навантаження", хотів зайнятись ще й легкою атлетикою. Мама радила братися за уроки.

Славко і далі сидів за одною партою з Юльком, але не міг відверто признатися, що не може прийняти Юлька таким, яким він є. Колись Славко сам хотів сидіти з Юльком,

а зараз? Прикро було, коли Юлько штовхнув ногою сороку з перебитим крилом.

Одного разу запитав у Юлька: яке максимальне навантаження він може витримати. Юлько відповів, що він не машина.

БИТИСЯ ІЗ БЕЗЗБРОЙНИМ

(Розповідає Славко беркута)

На порозі тренувального залу стояли Лілі та Юлько. Дівчина хотіла подивитися на тренування. Раніше Юлько приходив сюди сам подивитися. Славко Беркута відчував хвилювання. Програв бій і підійшов до однокласників. Славко пояснив Лілі, чому не міг прийти в театр. Юлько насміхався, бо перемоги з Харкова Славко і так не привіз. Коли Славко вже хотів іти геть і сказав, що має працювати, Юлько сказав: "Працювати? Ніколи б не подумав, що розмахувати в'язальними спицями зветься роботою!". Для цього, вважав Юлько, вистачить пари довгих ніг. Лілі зупиняла Юлька, але Славко запропонував бій. Юлько вже дещо знав, бо приходив сюди раніше дивитися на тренування і навіть зробив вдалий випад. То ж хлопець далі посміхався зі Славка і говорив, що потрібно просто мати удачу, тоді все само в руки йде. Славко загнав противника у кут, наступав і наступав, поки клинок від шпаги не розламався надвоє. Поламаний клинок наштовхнувся на Юлькове незахищене стегно. Далі все було як сон: кров на штанах, лікар, злякана Лілі. Славко лише почув фразу: "Покажи мені своїх учнів, і я скажу тобі, хто ти!" Славко ховається біля одержних шаф. Тренер говорить, що чекав чого завгодно, але щоб його учень заховався...

ЛІЛІ НЕ ХОЧЕ УДАВАТИ

Юлько лежав у ліжку, рана не була серйозна. Батько ходив по кімнаті, мама бігала біля сина. Батько хотів, щоб у школі були збори, догана та виключення зі школи Славка Беркути. А Юлькові подобалося, що його всі жаліють. Наступного дня прийшли однокласники провідати Юлька. Лілі заявила, що у всьому винен саме Юлько.

ДВА ПО ДВА - ЧОТИРИ

(З точки зору Славка Беркути)

Розповідь ведеться від першої особи.

Славко визнавав вину за собою. Юльків тато ходив і до тренера - Андрія Степановича, і до школи. У школі викликали батьків, говорив з хлопцем і вчитель географії - Антон Дмитрович, і директор, і тато. Тато поставив таке саме питання, як і тренер: навіщо бився з хлопцем, який ніколи не тримав шпаги у руках?

Вже три дні Юлько у школі, хлопці і далі сидять разом, але не розмовляють. Мама Славка купила мандарини (їх дуже любить Юлько) і таки змусила Славка піти провідати однокласника. Славкові важко було сказати те, що він думав, а Юлько і далі задрив: "Усе в тебе добре і просто, все в тебе в порядку, ніколи ніяких неприємностей, ти завжди знаєш, що тобі робити... У тебе завжди все легко. В тебе два по два - чотири, тобі добре, я тебе бачити не можу". Славко хотів зрозуміти чому Юлько такий, можливо у нього щось трапилося, крім їхніх суперечок та подряпини на стегні?

ТОДІ БУЛА П'ЯТНИЦЯ

Школа гула в очікуванні суду, судити мали Славка Беркуту. Судитимуть

десятикласники і двоє з восьмого, а сьомий-Б відмовився. Славкові невідомо, за що судитимуть. Просто прийшов лист і його викликали до директора. Класний керівник – Варвара Трохимівна теж була. У листі йшлося про те, що Славко Беркута 23 листопада о 21 годині пиячив у під'їзді з іншими підлітками і був затриманий членом народної дружини. Славко слухав байдуже. 23 листопада була п'ятниця. Зазвичай о дев'ятій закінчується тренування, але на них він не ходив уже. Вдома він брав "бандуру" і ходив містом. Тому ніхто не міг би підтвердити, що того вечора він не пив вина з якимись типами.

Але сьомий-Б збунтувався, найперша – Лілі. Однокласники не вірили, що Славко на таке здатен. Після уроків клас навіть не залишився на виховну годину, усі пішли додому. А Юлько Ващук забіг у поліклініку і взяв довідку, що був у лікаря.

Славко був замкнутим і байдужим, хотів втекти у печеру там жити. Силкувався згадати ту п'ятницю. Він пригадав, що саме того вечора зустрівся з Андрієм Степановичем. Тоді падав перший сніг. Хлопець побачив, що тренер не сердиться. Славко пояснив, що у зал не міг прийти, бо не зміг би подивитись в очі тренеру і думав, що Андрій Степанович не схоче навіть розмовляти з ним. Тренер попередив, що тренування тепер о шостій годині і він чекає на Славка.

Славко хотів попросити тренера виправдати його, але не наважився, думав, може розмова між ними була не того дня.

НАПЕРЕДОДНІ

Вчитель географії Антон Дмитрович переконував класну керівничку Славка, що хлопець невинен (у дні, коли вирішували питання про суд над Славком, вчитель був на нараді, тому не знав нічого). Варвара Трохимівна хотіла покарати хлопця. Тоді Антон Дмитрович пішов до директора, який лише розводив руками. Вчитель географії дуже добре знав Славка. Коли хлопець сказав, що більше не цікавиться спелеологією, і йому взагалі вже нічого не хочеться, Антон Дмитрович зрозумів невинність семикласника.

О другій годині дня немолода жінка в дитячій кімнаті міліції говорила з дівчинкою. Це була Лілі, яка переконувала, що Славко Беркута не міг такого вчинити. Хлопець не заперечував вини, лише говорив: "Якщо ви мені не вірите, я не буду нікого до цього змушувати!". Жінка сказала, що лише просила директора школи звернути увагу на цього хлопця. Проводити суд вирішила вже сама школа. Але жінка пообіцяла обов'язково прийти на суд.

ТАКОЖ О ДРУГІЙ ГОДИНІ ДНЯ

Дівчинка зі школи несе батькам Славка Беркути листа, в якому йдеться про суд. Дівчинка дивилася на хлопця: на міцне, по-дитячому кругле підборіддя, на широкі брови, одна трохи ближче до перенісся, на густі вії. Славко переміг у собі бажання заступити їй дорогу відібрати лист, щоб самому віднести батькам.

Ввечері Славкова мама – Марина Антонівна і батько з розуміння поставилися до сина. Тато запитав: "Як ти мені все поясниш, мій хлопчику?". Від цих слів Славко відчув себе сильним і здатним довести свою правоту. Тато вірив синові, хотів піти на суд замість сина. Але Славко згадав, як батько говорив про "максимальне навантаження".

Не треба батькові йти замість нього. Він сам все це переживе.

СУД

В залі школи було тісно, за столом сиділи юні судді. Варвара Трохимівна прочитала листа з міліції. Славко заперечив свою вину. Але на питання "суддів" вперто мовчав, коли йому не повірили, то він нічого не говоритиме. Слова попросив Антон Дмитрович і запитав сьомий-Б, чи можна вірити Славкові. Всі хором відповіли: "Так!". Раптом біля дверей почулися слова жінки з міліції. Вона сказала, що це зовсім не той хлопець, який був того вечора у дитячій кімнаті міліції. Сьомий-Б кричав, лише Юлько Ващук нахилився і дуже довго зав'язував черевик.

ЯК УСЕ БУЛО НАСПАВДІ

А тепер ми дійшли до того місця, звідки почалася розповідь. Був вечір, падав лапятий сніг. Стефко Вус лежав у холодній кімнаті, навіть кіт Бурко сидів вдома. Раптом прийшов Юлько Ващук і сказав, що має справу, треба декого провчити. Але Стефко не хотів у це встрягати, тому дав адресу Лопуха. Але коли Юлько вже йшов, Стефко спитав, кого треба провчити. Виявилось, що це Славко Беркута, той хлопець, що пожалів сороку. Коли додому вернувся батько Стефка, хлопець раптом подумав навіщо він дав адресу Лопуха, хай Юлько сам розбирається. Але було вже пізно, коли Стефко прибіг до дому Лопуха. Стефко вернувся додому.

Надворі біліло. Троє хлопців вийшли з гастроному, зайшли в браму, мали вино, булку і оселедець...

Втомлена жінка в дитячій кімнаті міліції запитала прізвище Юлька. І раптом він відповів: "Славко Беркута".

А в шкільному залі жінка просила вибачення в Славка. Коли вона подивилася в зал, Юлько Ващук схилився зав'язати шнурок, зав'язував довго, поки жінка не сіла.

КІНЕЦЬ ЩАСЛИВИЙ, НЕМОВ У КАЗЦІ

Був зимовий вечір. Сьомий-Б іде гуртом. Славко з матір'ю - трохи оддалік. Славко хоче запитати маму, як вона думає: той, хто назвався ним, сидів у залі? Мама кидає в сина сніжку, намагається розсмішити.

Лілі у гурті однокласників говорить, що Антон Дмитрович добре порадив, щоб піти до тієї жінки з міліції. Дівчина хоче знати, хто міг збрехати. Якби вона знала хто це, то зробила б так, щоб ця людина все життя себе за падлюку мала, щоб не могла на себе дивитися.

Юлько Ващук питає Лілі: "А коли б то був я?". Лілі сміється, хоче сказати однокласникам про те, що вигадує Юлько. Але він стримує її. Нехай завтра усі дізнаються, Лілі не може повірити. Юлькові здається, що завтра жінка з міліції прийде в клас і вкаже на нього.

Сьомий-Б сміється, всміхається Славкова мама. Білі рукавички Лілі не злітають більше до всміхненого обличчя. Бо то не так, як в казці.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.